

Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΒΡΕΦΟΥΣ*

(ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ)

Υπό

ΑΝΔΡΕΑ Κ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗ

Ίατροῦ-Επιμελητοῦ Κοινωνικῆς Ὑγιεινῆς
Ὑγειονομικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν

Διὰ τὴν σχηματισθῆ ὅμως μία γενικὴ ἰδέα καὶ εἰκόνα περισσότερον πλήρης, ὠλοκληρωμένη καὶ ξεχωριστή, τῆς φθορᾶς ποὺ ὑφίσταται τὸ ἀνθρώπινον τέκνον, ὡς καὶ τῶν μέτρων προλήψεως καὶ προστασίας αὐτοῦ, εἶναι ἀπαραίτητον νὰ ἐπεκταθῆ τις εἰς τὴν ἐν βραχεῖ ἔστω περιγραφὴν τῆς φθορᾶς αὐτῆς, ὡς καὶ τῶν προληπτικῶν κατ' αὐτῆς μέτρων, ὅχι μόνον κατὰ τὴν μετὰ τὴν γέννησίν του περίοδον, ἀλλ' εἰς ἡλικίαν τοῦ παιδιοῦ πολὺ προηγουμένην, ἥτοι κατὰ τὴν ἐμβρυϊκὴν, καὶ ἀκόμη ἐνωρίτερον, δηλαδὴ καὶ κατὰ τὴν πρὸ τῆς συλλήψεως τούτου ἐποχὴν. Συνεπῶς ἡ ἀρχὴ τῆς προστασίας τοῦ ἀνθρωπίνου τέκνου καὶ ἡ λήψις τῶν πρὸς τοῦτο μέτρων πρέπει νὰ ἀρχίζη ἀπὸ τὴν πρὸ τῆς συλλήψεως καὶ καταβολῆς τούτου περίοδον διὰ σοβαρᾶς καὶ λελογισμένης μελέτης τοῦ μέλλοντος γάμου, ποὺ ἀποτελεῖ ἓνα ἀπὸ τὰ σπουδαιότερα ζητήματα τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου, ἀκριβῶς ὡς γίνονται τὰ σχέδια καὶ ἡ προκαταβολικὴ μελέτῃ μιᾶς καλῆς, στερεᾶς, ὑγιεινῆς καὶ ἀξίας λόγου οἰκοδομῆς, με βάσεις καὶ θεμέλια γερά. Τὸ τοιοῦτον ἀσφαλῶς ἔχει ὑψίστην καὶ πρωταρχικὴν ἀξίαν καὶ σημασίαν, διότι ἐπ' αὐτοῦ, τοῦ εὐσταθοῦντος δηλαδὴ εὐγονιστικῶς καὶ ὑγιοῦς γάμου, θέλει βασισθῆ ἡ γέννησις ἀξιολόγων ἀπογόνων με σωματικὴν καὶ ψυχικὴν ὑγείαν, προσόντων καὶ δυνάμεων βασικῶς ἀπαραιτήτων, διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ παιδιοῦ εἰς τὴν μετέπειτα μεγάλην καὶ δύσ-

κολον ὁδοιπορίαν τῆς ζωῆς του, καὶ τὴν δημιουργίαν οἰκογενείας ὑγιοῦς, εὐτυχι-σμένης καὶ εὐημερούσης, ποὺ ἀποτελεῖ ἓνα ἀπὸ τὰ ὑψηλότερα ἰδανικὰ καὶ τὰς ὠραιότερας ἐπιδιώξεις τοῦ ἀνθρώπου. Ἀπεναντίας, ὁ στερούμενος τῆς βάσεως τῆς ὑγείας γάμος, στερούμενος βασικῶς καὶ ἠθικοῦ περιεχομένου, ὅχι μόνον εἶναι καταδικασμένος ἐκ τῶν προτέρων εἰς ἀποτυχίαν, ἀλλ' ἀσφαλῶς πολὺ γρήγορα θέλει μετατραπῆ εἰς πηγὴν ἀστεϊρευτον ὑψίστης δυστυχίας, ἐὰν προέλθουν ἀπ' αὐτὸν ἀνάπηρα καὶ ἐλαττωματικὰ πα:διά. Καὶ δὲν ὑπάρχει πράγματι μεγαλύτερα δυστυχία στὴ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὸ νὰ γεννῆσῃ παιδιὰ καχεκτικά, ἀνάπηρα σωματικῶς, καὶ προπαντὸς διανοητικῶς ἀνώμαλα. Εἶναι τὸ ἴδιο σὰν νὰ ἐγέννησεν ἓνα πτώμα ζωντανό, γιὰ νὰ τοῦ καίη τὴν ψυχὴ, καὶ δηλητηριάζη τὴν ζωὴ του χωρὶς ποτὲ τὴν ἐλπὶδα κάποιας χαρᾶς. Αὐτὸ τὸ γνωρίζουν καλὰ οἱ δυστυχεῖς γονεῖς εἰς τοὺς ὁποίους ἔλαχεν ἡ σκληρὰ μοῖρα νὰ γεννήσουν ἀνώμαλα καὶ καθυστερημένα παιδιὰ, τὰ βάσανα καὶ οἱ πίκρες τῶν ὁποίων, ἄλλους μὲν ὠδήγησαν ἀκόμη καὶ εἰς τὴν αὐτοκτονίαν, ἄλλους δὲ εἰς τὸ ἐν ψυχρῷ ἐγκεφάλῳ ἐγκλημα, λόγῳ τῆς μεγάλης ἀπελπισίης των. Ἀνάγκη λοιπὸν μεγάλης προσοχῆς στὸ γάμο, στὸ σπουδαιότατον τοῦτο γεγονός τῆς ζωῆς, διὰ τοῦ ὁποίου ὁ ἀνθρώπος ἀνοίγει τὴν θύραν τῆς εὐτυχίας καὶ χαρᾶς ἢ τὴν τῆς δυστυχίας καὶ τοῦ δράματος τῆς ζωῆς του.

Καὶ ὅμως ὁ ἐπιτυχῆς γάμος εἶναι ἡ ἀσφαλτικὴ δικλεις ἀπὸ τὰ κακὰ ἐπακλόουθα

* Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου τεύχους.

τῆς ἀγαμίας, καὶ ἓνα μέσον ὑγείας διὰ τὴν ἀνάπτυξιν ὄλων τῶν ζωτικῶν δυνάμεων τοῦ ἀνθρώπου. Διὰ τοῦτο ἀσφαλῶς ἀποτελεῖ ὄχι μόνον εὐτυχὲς γεγονός ἐκπληρώσεως βιολογικῆς ἀνάγκης, ἐξ οὗ καὶ πράξιν εὐλογημένην παρὰ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, διότι δι' αὐτοῦ δημιουργεῖται καὶ συνεχίζεται αὐτὴ αὐτὴ ἡ χαρὰ καὶ ἡ ζωὴ, ἀλλὰ καὶ διότι δίδει τὴν εὐκαιρίαν εἰς τὸν ἄνθρωπον νὰ ἀναπτύξῃ ὅλας τὰς πνευματικὰς καὶ ἡθικὰς δυνάμεις καὶ δραστηριότητα, ἐπ' ὠφελείᾳ τῆς ἀνθρωπότητος καὶ τοῦ ἐπιδικωμένου ὑπ' αὐτῆς σκοποῦ.

Ἀπεναντίας ἡ ἀγαμία ἀποτελεῖ ὕβριν κατὰ τῆς φύσεως καὶ τῆς ζωῆς, καὶ παριστάνει τὴν ἀχρησίαν καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ θανάτου, μὲ τὰς τῶσας ὀλεθρίας συνεπειὰς τῆς, διότι εἶναι ἐναντία εἰς τὸν προορισμὸν τοῦ ἀνθρώπου, καὶ τὴν ὁποίαν οὐδεὶς δύναται νὰ ἀποφύγῃ ἀτιμωρητί. Διὰ τοῦτο ὁ γάμος, ποῦ ἀποτελεῖ τὴν ἰερωτέραν, σημαντικωτέραν καὶ εὐγενεστέραν πράξιν τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου, μὲ σκοπὸν τὴν δημιουργίαν τῆς ζωῆς, πρέπει πάντοτε νὰ στηρίζεται ἐπὶ τῶν ἀκλονήτων ἐρεισμάτων τῆς ὑγείας καὶ τῆς ἡθικῆς, διὰ συζεύξεως οὐχὶ ἀσθενικῶν καὶ ἀνωμάλων τύπων, ἀλλὰ ἀνθρώπων οἱ ὅποιοι ὡς τίτλους τιμῆς τῶν θὰ ἔχουσι τὴν ἀνωτέραν βιολογικὴν καὶ ἡθικὴν ἀξίαν, ἥτοι ἐξαιρετικὴν πνευματικὴν καὶ σωματικὴν ζωτικότητα, τοὔτέστιν τὰ ἐχέγγυα τῆς ἐπιτυχίας στὴ ζωὴ.

Θέλετε λοιπὸν νὰ εὐτυχῆσετε στὸν γάμο σας; Πρέπει προτοῦ πᾶτε στὸν παπὰ γιὰ τὶς ἀδειες ἢ στὸν συμβολαιογράφο γιὰ τὸ προικοσύμφωνον, νὰ πᾶτε στὸν γιατρό. Καὶ ἀφοῦ σ' αὐτὸν ἐξομολογήθητε, χωρὶς νὰ τοῦ κρύψετε τίποτε, καὶ πάρετε τὴν ἄδειά του, παντρευθῆτε τότε μὲ τὴν εὐχὴ τοῦ Θεοῦ. Στὸν γάμο σας κοιτάξετε πρῶτα τὰ ἡθικὰ συμφέροντα καὶ τελευταῖα τὰ ὕλικα. Πρῶτα τὴν ὑγείαν καὶ τὸ ἥθος, καὶ τελευταῖα τὴν προίκα ἢ τὸ εἰσόδημα. Ὑπάρχουν ἀξίες ἀσύγκριτα μεγαλύτερες ἀπὸ τὸ χρῆμα. Μὴν σκέπτεσθε πρὸ τοῦ γάμου σας μόνον τὸν ἑαυτὸν σας, ἀλλὰ καὶ τὰ παιδιὰ ποῦ θὰ κάνετε. Εἶναι ἐγκληματικὸ νὰ κάνετε παιδιὰ ποῦ δὲν θὰ νοιώσουν τὴ χαρὰ τῆς ζωῆς γιὰτὶ παντρευθῆκατε ἀπερίσκεπτα,

ἐνῶ κάποια ἀρρώστια ἔμενε ἀθεράπευτη στὸ σῶμα ἢ στὴν ψυχὴ σας. Θὰ βασιανίζεσθε σ' ὅλη σας τὴν ζωὴ βλέποντας τὰ παιδιὰ διὰ σας ἀνάπηρα, ἐνῶ θὰ μπορούσατε νὰ θεραπευθῆτε ἢ εἰσεῖς ἢ ἡ γυναῖκα σας πρὸ τοῦ γάμου σας. Ἡ ἀμάθεια στὰ ζητήματα τῆς εὐγονίας καὶ τὰ σεξουαλικὰ φέρνει τὶς μεγαλύτερες καταστροφὰς τῆς ὑγείας καὶ τὴν διαφθορὰ στὸ σῶμα καὶ στὴν ψυχὴ. Μάθετε, διαβάσετε καὶ φωτισθῆτε γιὰ νὰ προλάβετε ἀνεπρόβλεπτες καὶ τραγικὰς συνέπειας. Ἀλλὰ διὰ τὴν ἐπιτυχίαν ὄλων τῶν ἀνωτέρω, ὡς καὶ τῶν ἄλλων σχετικῶν μέσων καὶ μέτρων πρὸς προφύλαξιν ἀπὸ τὸν δυσγονικὸν γάμον καὶ τὰς ὀλεθρίας συνεπειὰς του, εἶναι πλέον ἐπείγουσα ἀνάγκη νὰ ἠχῆσῃ ἔντονα, γρήγορα καὶ σοβαρὰ ἡ δυναμικώτερη καὶ ἀποτελεσματικώτερη καμπάνια τῆς ἀφυπνίσεως τῆς νεολαίας καὶ τοῦ κοινοῦ ποῦ λέγεται ΔΙΑΦΩΤΙΣΙΣ. Καὶ ἡ ἐνημέρωσις αὕτη καὶ διαφώτισις εἰς τὰ ζητήματα γενικῶς τῆς εὐγονίας ἀποτελεῖ καθήκον ἐπιτακτικὸν καὶ ἱεράν ὑποχρέωσιν ὄχι μόνον τοῦ Κράτους, τὸ ὁποῖον πρῶτον πρέπει νὰ ἔχῃ τὸν λόγον πρὸς τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ὄλων τῶν ὑγειονομικῶν λειτουργῶν, τῶν ἰατρῶν, διδασκάλων, κληρικῶν, ἐργοδοτῶν, καὶ ὄλων τῶν δυναμένων νὰ προσφέρωσι πρὸς τοῦτο ἕκαστος εἰς τὸν τομέα του, μὲ τὴν πίστιν καὶ βεβαιότητα ὅτι οὕτως ἐνεργοῦντες πράττουσιν ἔργον ὑψίστης σημασίας, ἔργον ἀνώτερον, φιλόανθρωπον, ἔργον ἐθνικόν, ἔργον βελτιώσεως καὶ ἐξυψώσεως ποιοτικῶς τῆς φυλῆς, διὰ τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ εἶναι ὑπερήφανοι, καὶ ἡθικῶς ἱκανοποιημένοι, μὲ τὴν συναίσθησιν ὅτι τὸ κατὰ δύναμιν ἔπραξαν, τοποθετήσαντες καὶ αὐτοί, ἔστω καὶ ἓνα μικρὸ λιθάρι, στὸ μεγάλο οἰκοδόμημα τῆς ὑγείας καὶ τῆς εὐγονικῆς ἐπιστήμης, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τὸ ἄκρον ἄωτον καὶ ἰδεῶδες τῆς Ὑγιεινῆς, ὡς καὶ τὸ μέλλον τῆς Ἰατρικῆς, τὴν ὁποίαν φιλοδοξεῖ νὰ μεταβάλλῃ, ἀπὸ θεραπευτικὴν, εἰς προληπτικὴν τοιαύτην.

Ἡ Εὐγονία, ἐπιστήμη ἔχουσα σκοπὸν τὴν βελτίωσιν τῆς ὑγείας τῶν ἐμβίων ὄντων, καὶ πρὸ παντὸς τῆς τοῦ ἀνθρώπου, ὑποδεικνύει διαφόρους τρόπους ἐνεργείας διὰ τὴν δημιουργίαν ἀπογόνων μὲ καλυτέ-

ραν υγείαν και βελτίωσιν ποιοτικῶς τῆς ἀνθρωπίνης φυλῆς, γι' αὐτὸ και φυλετικὴ ὑγεινὴ καλεῖται. Τὰ ὑπ' αὐτῆς προτεινόμενα μέτρα ἀποβλέπουν εἰς δύο σκοπούς: Πρῶτον, εἰς τὸν θετικὸν ἢ δημιουργικόν, ὁ ὁποῖος ἀποβλέπει εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς υγείας τῶν γεννητόρων διὰ τὴν γέννησιν ὑγιῶν ἀπογόνων, και δεύτερον εἰς τὸν ἀρνητικὸν σκοπὸν, ὁ ὁποῖος ἐπιδιώκει τὴν παρεμπόδισιν γεννήσεων παιδιῶν ἀνωμάτων, ἀναπήρων, και γενικῶς δυσγονικῶν, ἢτοι ἀνεπιθυμητῶν κοινωνικῶς τύπων ἀνθρώπων.

Και εἰς μὲν τὰ μέτρα τοῦ θετικοῦ σκοποῦ ὑπάγονται: α) ἡ ἐπιλογή τῶν γεννητόρων, ἢ ὁποῖα πραγματοποιουμένη εἰς τὴν ζωολογίαν και βοτανικήν, ἐκτός ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων, δίδει ἀξιοθαύμαστα ὄντως εὐγονιστικά ἀποτελέσματα, β) ἡ διὰ περισσοτέραις γεννήσεσι ἐνθάφρυνσις και οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις γονέων γεννώντων εὐγονιστικούς τύπους παιδιῶν, διακρινομένων εἰς εὐφυῖαν, ἤθος και χαρακτῆρα, γ) ἡ προστασία τῶν ἀπόρων πολυτέκνων, δ) ἡ διαφώτισις τοῦ πληθυσμοῦ ὅπως γεννοῦν παιδιὰ ἀναλόγως τῶν εὐγονιστικῶν και οἰκονομικῶν αὐτῶν συνθηκῶν, ε) ἡ θεραπεία γεννητόρων πασχόντων ἀπὸ νοσήματα μεταδιδόμενα στοὺς ἀπογόνους, κληρονομικῶς, συγγενῶς ἢ και ἐπικτήτως, και ς) ἡ πρόγamos ἐξέτασις μὲ σκοπὸν τὴν ἀνακάλυψιν και θεραπείαν διαφόρων νοσημάτων ἐπὶ τῶν μελλονύμφων, ὡς και παροχὴν εἰς αὐτοὺς ἀναλόγων σχετικῶν ὠφελίμων συμβουλῶν.

Εἰς δὲ τὰ μέτρα τοῦ ἀρνητικοῦ σκοποῦ τῆς εὐγονίας ὑπάγονται: α) τὰ κατασταλτικά, ἢτοι μέτρα τὰ ὁποῖα ἀναστέλλουν και ἐμποδίζουν τελείως τὴν γονιμοποίησιν και γεννήσεις, και ταῦτα εἶναι ἡ στειρώσις τῶν φαινοτυπικῶς ἀνωμάτων και ἡ ἀπομόνωσις τούτων ὥστε νὰ μὴ τοὺς εἶναι δυνατὴ ἡ γονιμοποίησις, και β) τὰ περιοριστικά, ἢτοι μέτρα ἐπὶ δυσγονικῶν γονέων, τὰ ὁποῖα περιορίζουν και ἐλαττώνουν τὰς γεννήσεις ἀνωμάτων τέκνων, και ταῦτα εἶναι τὰ ἀντισυλληπτικά, και ἐν ἀποτυχίᾳ τούτων ἡ ἐκτροσις.

* * *

Αὐτὰ εἶναι, ἐν μεγίστη συντομίᾳ, τὸ πνεῦμα, ὁ σκοπὸς και τὰ σπουδαιότερα μέτρα τῆς Εὐγονίας, τὰ ὁποῖα ἐφαρμοζόμενα ὑπὸ τοῦ λαοῦ, διὰ συστηματικῆς και καταλλήλου διαφωτίσεως του, κυρίως ὑπὸ Κράτους, ὡς και τῶν λοιπῶν εἰδικῶν πρὸς τοῦτο παραγόντων, ἀσφαλῶς σὺν τῷ χρόνῳ θὰ ἀποδώσωσι τοὺς ἀναμενομένους καλοὺς καρπούς, δηλαδὴ τὰ μὲ καλύτεραν υγείαν και εὐγονιστικά παιδιὰ, και τὸ ἀποτέλεσμα θὰ εἶναι ἡ βελτίωσις ποιοτικῶς τῆς συνθέσεως τῶν ἀνθρωπίνων κοινωνιῶν ἐπ' ὠφελείᾳ τῆς ἀνθρωπότητος, και αὐτὰ εἶναι τὰ σπουδαιότερα πρὸ τῆς συλλήψεως τοῦ ἐμβρύου μέτρα προνοίας και προστασίας διὰ τὸ μέλλον του, ἀπὸ τὴν ἐπιβεβαρημένην κληρονομικῶς και ἐπικτήτως κακὴν υγείαν τῶν μελλονύμφων και γονέων του.
(Συνεχίζεται)

ΜΕΡΙΚΟΙ ΑΔΟΚΙΜΟΙ ΜΑΙΕΥΤΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

1) Λέμε: *Ἐπισειοτομή*, πὸ σημαίνει: *Ἐφηβαιοτομή*.

Ἐπίσειον ἔλεγαν οἱ ἀρχαῖοι τὸ ἐφηβαῖον. Ἐμεῖς διενεργοῦμε — και πρέπει συνεπῶς νὰ λέμε — *Περινεοτομή*.

2) Λέμε: *Καισαρικὴ τομή*. Συμβατικὸς ὁρος πρὸς δῆλωσιν τοῦ τοκετοῦ διὰ τομῆς τῆς μήτρας. Ἄν τὸ «Καισαρικὴ» σχετίζεται μὲ τὸν Καίσαρα ἢ γίνεται ἀπὸ τὸ λατινικὸ «caedere», πὸ σημαίνει τέμνω, δὲν ξέρουμε. Ὁ σωστότερος ἑλλη-

νικὸς ὁρος θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι *Υστεροτομοτοκία*. Ἄναφέρεται κιόλας σὲ μιὰ παλιὰ γαλλικὴ μαιευτικὴ πραγματεία. Ὁ συγγραφεὺς τῆς ἤξερε περισσότερα ἑλληνικά ἀπὸ ἐμᾶς.

3) Λέμε: *Βασιοθρυσία* και ἐννοοῦμε τὴν ἐπέμβασι, κατὰ τὴν ὁποῖαν θρυμματίζομεν τὸ κρανίον τοῦ ἐμβρύου ὥστε νὰ περατωθῇ ὁ ἄλλως ἀνέφικτος τοκετός. Στὴν πραγματικότητα, λοιπὸν, ἐνεργοῦμε *Κρανιόθρυσιν* ἢ *Κρανιόθλασιν* ἢ *Κρανιοθρυσία*, και ἔτσι πρέπει νὰ λέμε.